

**ТАМІЛА ЯЦЕНКО
ІРИНА ТРИГУБ**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС ЛІТЕРАТУР (УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА)» БАЗОВИЙ ПРЕДМЕТНИЙ ЦИКЛ, 5-6 КЛАСИ

на основі чинної модельної навчальної програми **«Інтегрований курс літератур (українська та зарубіжна). 5–6 класи»** для закладів загальної середньої освіти (автори: Т. О. Яценко, І. А. Тригуб)

5 клас – 89 год. (I семестр – 2 год. на тиждень; II семестр – 3 год. на тиждень)

6 клас – 86 год. (I семестр – 3 год. на тиждень; II семестр – 2 год. на тиждень)

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Навчальну програму «Інтегрований курс літератур (українська та зарубіжна). 5–6 класи» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (наказ № 463-ІХ від 16.01.2020 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України № 1120 від 09.08.2024 р.);
- на основі чинної модельної навчальної програми «Інтегрований курс літератур (українська та зарубіжна). 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (керівник авторського колективу – Т. О. Яценко); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795).

Шкільний курс «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)» для 5–6 класів – навчальний предмет у закладах загальної середньої освіти, упровадження якого зумовлено сучасними освітніми завданнями та соціальними викликами.

Інтегрований курс літератур у 5–6 класах є послідовним продовженням літературного курсу початкової школи, у межах якого учні ознайомлювалися з творами української та зарубіжної літератур.

Програму інтегрованого курсу української та зарубіжної літератур для 5–6 класів побудовано з урахуванням *мультидисциплінарного* підходу до організації інтегрованого навчання – забезпечується інтеграція навчального змісту шкільних предметів «Українська література» та «Зарубіжна література» на основі *контент-орієнтованої (тематичної) інтеграції*

Інтеграція реалізується на основі спорідненості змісту основних тем шкільних курсів української та зарубіжної літератури для 5–6 класів. У межах кожної навчальної теми програмових розділів здійснюється інтеграція навчального матеріалу в хронологічній послідовності його викладу за *тематично-жанровим принципом*.

Мета навчання літератури в 5–6 класах – розвиток компетентних читачів із усталеною потребою читання художніх творів української та зарубіжних літератур, формування усвідомлення української літератури як невід’ємного складника світової літератури, осмислення національної своєрідності та загальнолюдської цінності включених до інтегрованого курсу художніх творів, розуміння зображеного письменником; розширення пізнавальних інтересів; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; виховання національно свідомих громадян України; формування гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей.

Завдання навчання літератури в 5–6 класах – розвивати в учнів стійкий інтерес до читання художніх творів української та зарубіжних літератур, удосконалювати навички виразного читання, ознайомити з доступними та цікавими для школярів-підлітків високохудожніми творами, формувати початкове розуміння специфіки мистецтва, збагачувати емоційний світ, подати початкові відомості про українських і зарубіжних письменників, формувати елементарні вміння аналізу художніх творів, поглиблювати первинне сприймання та усвідомлення художньої сутності образів, сприяти засвоєнню основних теоретико-літературних понять, розвивати усне й писемне мовлення учнів.

Структура програми включає результативні, змістові та процесуальні складники. Рубрика «Результати навчання» розроблена згідно з чотирма групами вимог до результатів для учнів 5–6 класів, що індексовані в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі.

У програмі результати конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Досягнення означених результатів указує на рівень сформованості в учнів предметної (читацької), ключових компетентностей та оволодіння ними наскрізними вміннями.

Програму побудовано за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичних розділів.

Навчальний матеріал у 5 класі згруповано в таких тематичних розділах: «Вступ», «Малі жанри фольклору та літератури», «Народні та літературні казки», «Минуле народів у фольклорі та літературі: легенди, перекази, літописні оповіді», «Поетичний образ України», «Дивовижний світ природи», «Світ дитинства», «У пошуках пригод і чудес», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

У 6 класі виокремлено такі тематичні розділи: «Вступ», «Міфи народів світу», «Народні пісні. Календарно-обрядові пісні», «Мудрість байки», «Ліричні послання Україні», «Різдвяні дива», «Романтика пригод і фантастики», «Поетичне бачення світу», «Життя видатних особистостей», «Гумор і сатира», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для текстуального розгляду в 5 класі рекомендовано твори фольклору, української та зарубіжної класики для читання молодшими підлітками: прислів'я, приказки, загадки, авторські загадки Л. Глібова, народні казки, літературні казки Ш. Перро, Г. К. Андерсена, О. Вайльда, І. Франка, Лесі Українки, драма-казка Олександра Олесея, М. Вінграновського, легенди, перекази, літописні оповіді, поезія Т. Шевченка, Р. Бернса, проза Марка Твена, Е. Портер, Льюїса Керролла, І. Нечуя-Левицького, Вс. Нестайка, Р. Дала, твори сучасних письменників В. Шевчука, Т. Майданович, З. Мензатюк, М. Морозенко, О. Сайко та ін.

У 6 класі запропоновано різножанрові твори фольклору, класичної та сучасної української літератури. Із «золотого» фонду української та зарубіжної класики передбачено для читання давньогрецькі міфи, міфи прадавньої України, народні календарно-обрядові пісні, поезія Мацуо Басьо, П. Чубинського, Т. Шевченка, Н. Челебіджіхана, М. Вороного, М. Рильського, байки Езопа, Є. Гребінки, прозу М. Гоголя, Ч. Дікенса, Ж. Верна, Остапа Вишні. Рекомендовано твори *сучасних українських і зарубіжних письменників*: давньоукраїнські міфи в переказах Дари Корній, поезія Л. Костенко, проза Лесі Ворониної, Б. Матіяш, О. Гавроша, І. Роздобудько, І. Андрусика, Володимира Арсенева, М. МакДоналд, Т. Флетчера.

Художні твори для текстуального розгляду деяких авторів, зокрема й тексти напам'ять, можуть вивчатися за вибором учителя з огляду на читацькі інтереси учнів.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на систематичне проведення уроків щодо ознайомлення з художніми творами сучасної української та зарубіжної літератур за вибором учителя та учнів.

Рекомендовано *біографічні відомості* про письменників обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів 5–6 класів. Важливо акцентувати на дитячих і юнацьких роках, письменників, національних і загальнолюдських ідеалах, утілених у художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

Визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка ТЛ), формування яких відбувається у процесі читання, аналізу художніх творів.

Рубрика «*Мистецький контекст*» (позначка МК) має *рекомендаційний* характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української та зарубіжної літератур або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

Рубрика «*Види навчальної діяльності*» орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя, які мають широкі можливості для виявлення творчої ініціативи для ефективного досягнення очікуваних результатів навчання літератури. Представлено види організації навчальної діяльності різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика має рекомендаційний характер.

У прикінцевій частині навчальної програми запропоновано (за тематичними розділами) художні твори, для позакласного читання.

Змістове наповнення навчальної програми сприяє формуванню предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного планування уроків інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) у 5–6 класах.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

5 КЛАС

Кількість годин	Результати за навчання	Пропонований зміст навчального предмета /інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [6 МОВ 2.3.2- 1]; 	<p>Художня література – духовна скарбниця людства. Роль книжки в житті людини. Література як художнє змалювання життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини.</p> <p>Художні твори зі шкільного літературного курсу початкової освіти, самостійно прочитані твори української та зарубіжної літератур.</p> <p><i>Теорія літератури (ТЛ): художня література; літературний твір.</i></p> <p><i>Мистецький контекст (МК): образотворче мистецтво – Є. Гапчинська «Ліза та її сни», Дж. Дейлі «Казки», П.-О. Ренуар «Портрет двох дітей», Т. Яблонська «Вдома за книгою»; скульптура – А. Консулов «Пам'ятник першодрукареві Іванові Федорову», А. Джонсон «Пам'ятник дівчинці, що читає» та інші пам'ятники книжкам і читачам.</i></p>	<p>Усний стислий, вибірковий переказ навчальної інформації.</p> <p>Обговорення прослуханих текстів (медіатекстів), проведення дискусій (зокрема онлайн).</p> <p>Перегляд екранізацій (епізодів) творів української та зарубіжної літератур, обговорення їх у класі.</p> <p>Віртуальна екскурсія в музей книги та друкарства України.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]. 		
МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 2.3.1-3]. 	<p>Прислів'я та приказки – перлини народної мудрості. Художнє втілення у прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох поколінь українців, узагальнення суспільних поглядів на духовні цінності, норми моралі та етики. <i>ТЛ:</i> фольклор (народна творчість), прислів'я, приказка, національний колорит. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних прислів'їв і приказок (художники – О. Міхнушов, О. Кошель, А. Стефурак).</p> <p>Народні загадки. Первісне та сучасне значення загадок, їх тематика. Національний колорит загадок народів світу. <i>ТЛ:</i> загадка. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – Пітер Брейгель «Фламандські прислів'я», ілюстрації до українських народних загадок (художниця – В. Мельниченко).</p> <p>Леонід Глібов (1827–1893) «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка», «Гоп-гоп, діти-молодята!» (одна-дві загадки за вибором учителя). Замальовка життєпису письменника. Акрівірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуся Кенира.</p>	<p>Виразне читання (зокрема й напам'ять) прислів'їв, приказок, загадок. Укладання тематичного словничка прислів'їв і приказок (дружба, праця, знання тощо). Складання авторських загадок різних видів. Словесне/графічне малювання відгадок до загадок. Творчий проєкт «Записник фольклориста».</p>

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до загадок Л. Глібова (художниці – О. Артющенко, Г. Сокиринська).</p>	
НАРОДНІ КАЗКИ			
8	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема 	<p>Народні казки. Повторення та узагальнення: види народних казок (казки про тварин, героїко-фантастичні (чарівні), соціально-побутові), їх спільні й відмінні риси. ТЛ: <i>народна казка; види народних казок.</i> «Панчатантра» – перша у світі фольклорна збірка. Індійська народна казка «Фарбований шакал». Алегоричне зображення негативних людських якостей у творі. Повчальний зміст казки. ТЛ: <i>алегорія.</i></p>	<p>Виразне читання народних казок (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Складання плану народних казок.</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому</p>	<p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до «Панчатантри» (художник – В. Юрлов).</p> <p>Арабські народні казки зі збірки «Тисяча і одна ніч» (скорочено), (одна казка за вибором учителя). Легендарна історія створення збірки. Дивовижний світ арабських казок. Національний колорит казок «Тисячі та однієї ночі». Алі-Баба, Аладдін, Синдбад-мореплавець – вічні літературні образи.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до «Казки про Аладдіна і чарівну лампу» (художник – М. Пильцин);</p> <p>анімація – м/ф «Аладдін» («Aladdin», режисер – Р. Клементс).</p> <p>Українська народна казка «Яйце-райце» (скорочено). Фантастичне та реальне у творі. Символіка казки, відображення у ній світогляду, звичаїв та обрядів, морально-етичних принципів українців. Особливості побудови й мови народної казки.</p> <p>ТЛ: поняття про фантастичне, творча фантазія, гіпербола.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до української народної казки «Яйце-райце» (художниця – К. Штанко).</p> <p>Кримськотатарська народна казка «Золоте яблуко» (переклад Данила Кононенка) (скорочено). Родинне виховання, народні традиції кримських татар, втілення їх у казці. Образи персонажів чарівної казки. Особливості побудови народної казки.</p> <p>ТЛ: гіпербола.</p>	<p>Характеристика героїв. Робота з цитатним матеріалом. Прогнозування подій у народних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних літературних казок. Інсценізація казок. Складання власних казок. Самостійний добір текстів казок у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p>
--	--	--	--

	<p>середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. • складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 	<p><i>МК: образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки кримськотатарських казок (художниці – К. та Т. Очередько), К. Білокур «Богданівські яблука»; <i>архітектура</i> – Ханський палац (м. Бахчисарай).</p>	
ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ			
13	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема 	<p><i>Шарль Перро</i> (1628–1703) <i>«Попелюшка, або Кришталевий черевичок»</i>. Ш. Перро – французький письменник, основоположник європейської літературної казки. Поетизація працьовитості та скромності у казці «Попелюшка». Утвердження добра у творі. Інтерпретація сюжету казки у літературі та інших видах мистецтва. <i>ТЛ: літературна казка, антитеза.</i> <i>МК: образотворче мистецтво</i> – Ф. Лаллеман «Портрет Ш. Перро»;</p>	<p>Виразне читання літературних казок (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями.</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; • проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), і власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]; • переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому</p>	<p><i>анімація</i> – м/ф «Попелюшка («Cinderella»), режисери – У. Джексон, Х. Ласкі, К. Джеронімі).</p> <p>Ганс Крістіан Андерсен (1805–1875) <i>«Русалонька» (скорочено).</i> Г. К. Андерсен – видатний датський казкар. Поєднання реального і фантастичного у казках Г. К. Андерсена. Щирість почуттів та ідея самопожертви заради щастя близької людини в казці «Русалонька». ТЛ: <i>портрет.</i> МК: <i>анімація</i> – м/ф «Русалонька» («The Little Mermaid»), режисери – Р. Клементс, Дж. Маскер).</p> <p>Оскар Вайльд (1854-1900) <i>«Щасливий принц» (скорочено).</i> Короткі відомості про автора. Ідеали милосердя, гуманізму, доброчинності, самопожертви у творі. ТЛ: <i>мова автора і мова дійових осіб; прозова мова.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до казки «Щасливий принц» (художник – В. Довгяло); <i>анімація</i> – м/ф «Щасливий принц» (режисер – Н. Лернер).</p> <p>Іван Франко (1856–1916) <i>«Фарбований Лис» (скорочено).</i> Замальовка життєпису письменника. Поєднання сюжетів «Панчатантри» та українських казкових традицій у збірці «Коли ще звірі говорили». Структура казки «Фарбований Лис». Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика казки. ТЛ: <i>мандрівний сюжет.</i></p>	<p>Складання плану літературних казок. Характеристика героїв. Робота з цитатним матеріалом. Прогнозування подій у літературних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних літературних казок. Інсценізація казок. Складання власних казок. Самостійний добір текстів казок у бібліотеках і на рекомендованих</p>
--	--	---	--

	<p>середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. ● складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до казки «Фарбований Лис» (художники – С. Артюшенко, О. Кіналь); <i>анімація</i> – м/ф «Фарбований лис» (режисер – О. Іванов).</p> <p>Леся Українка (1876–1913) «Лелія» (скорочено). Короткі біографічні відомості про дитинство письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці. Соціальні мотиви в творі. Особливості літературної казки, її відмінність від народної. ТЛ: <i>дійові особи.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до казки Лесі Українки «Лелія» (художниця – Л. Іванова); К. Білокур «Квіти за тином»; К. Волтер «Лілії Мадонни в саду».</p> <p>Валерій Шевчук (народ. 1939) «Чотири сестри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Художнє зображення письменником змін пір року. Мотив сну в казці. Родинні взаємини між сестрами в творі. Осмислення символічного змісту казки-притчі. ТЛ: <i>казка-притча.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки В. Шевчука «Панна квітів. Казки моїх дочок» (художниця – О. Рубіна), О. Ковтун «Пробудження»; <i>музика</i> – А. Вівальді «Чотири пори року»; <i>архітектура</i> – барельєф Г. Красуцького на будинку «Пори року» (м. Львів).</p>	<p>учителем інтернет-сайтах.</p>
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			

<p>2</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників;</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в I семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Характеристика героїв художнього твору.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p>
----------	--	--	---

	<p>взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1]. 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах,</p>	<p>Із сучасної української та зарубіжної літератури (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів) МК: твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української зарубіжної літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української зарубіжної літератури у бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>

	<p>медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; • виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять. Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>

	<p>текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; • аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
II СЕМЕСТР			
МИНУЛЕ НАРОДІВ У ФОЛЬКЛОРІ ТА ЛІТЕРАТУРІ: ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ			
12	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема 	<p>Легенди. <i>Про Рема і Ромула (Легенда про заснування Риму).</i> Зв'язок легенди з античною міфологією. ТЛ: легенда . МК: образотворче мистецтво – Ж.-Л. Агас «Ромул і Рем зі своєю нянею»; скульптура – «Капітолійська вовчиця».</p> <p><i>Легенди українського народу. «Калина».</i> Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в легендах. Види народних легенд.</p>	<p>Виразне читання (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична рота над текстом. текстом твору.</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, 	<p>«Калина» – народне образне уявлення про походження рослин. Національна символіка. Калина – символ краси та дівочої вроди. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Сон Калини».</p> <p>Легенди про короля Артура та лицарів круглого столу (один–два епізоди за вибором учителя) (скорочено).</p> <p>Відображення в «Легендах про короля Артура» елементів історії, побуту середньовічної Англії, світоглядних ідеалів давніх кельтів. Поєднання реального та фантастичного. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до легенд про короля Артура (художниці – Л. Кириленко, О. Зеркалій); <i>скульптура</i> – П. Вішер «Статуя короля Артура», Р. Ейнон «Мерлін», «Сила. Тінь короля Артура»; <i>кіно</i> – х/ф «Король Артур: Легенда меча» («King Arthur: Legend of the Sword», режисер – Г. Річі); <i>анімація</i> – м/ф «Меч у камені» («The Sword in the Stone», режисер – В. Райтерман).</p> <p>Легенди про Робіна Гуда (один-два епізоди за вибором учителя), (скорочено).</p> <p>Шляхетний розбійник – втілення народної мрії про захисника. Образи друзів та ворогів Робіна Гуда. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Л. Дж. Рід «Робін змагається у стрільбі з Гаєм Гісборн», ілюстрації до книжки «Робін Гуд» (художник – І. Вишинський); <i>скульптура</i> – пам'ятник Робіну Гуду (скульптор – Дж. Вудфорт);</p>	<p>Порівняльна характеристика легендарних ватажків за анамом.</p> <p>Складання цитатного плану твору.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (порівняння легенд і переказів із казками), зокрема й із використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Складання власних легенд чи переказів.</p> <p>Творчі проекти «Легенди рідного краю (міста, села)», «Видатні українці» (один за вибором).</p>
--	---	---	--

	<p>адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення [6 МОВ 3.1.4-2]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 	<p><i>анімація</i> – м/ф «Робін Гуд» («Robin Hood», режисер – В. Райтерман).</p> <p>Літописні оповіді «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця) (скорочено). «Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам’ятка XII ст., основа українського літописання. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Києва. Героїчний зміст літопису, його сюжети в різних видах мистецтва. ТЛ: літопис. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до «Повісті минулих літ» (художник – Г. Якутович), А. Орльонов «Хрещення України-Русі»; <i>скульптура</i> – В. Бородай, пам’ятний знак «Засновникам Києва» (м. Київ); Ф. Соґоян, пам’ятник Нестору-літописцю (м. Київ).</p> <p>Народні перекази (за збіркою «Савур-могила. Легенди та перекази Нижньої Наддніпряниці», упорядник В. Чабаненко). «Козацька сторожа в степу» (скорочено). Переказ про патріотизм запорожців та їхню військову майстерність у захисті рідної землі. Мотив гордості за наших звияжних пращурів. ТЛ: народний переказ. МК: архітектура – історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця» (головний архітектор – В. Стефанчук); образотворче мистецтво – М. Пимоненко «У похід», О. Сластіон «Проводи на Січ», С. Васильківський «Козаки в степу».</p>	
--	---	--	--

		<p>Олександр Олесь «Микита Кожум'яка» (скорочено).</p> <p>Стисла розповідь про долю поета. Жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами «Микита Кожум'яка». Уславлення подвигу Микити – вихідця з народу. Особливості мови твору.</p> <p>ТЛ: драматичний твір, драма-казка, віршована мова.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до драми-казки «Микита Кожум'яка» (художник – П. Андрусів);</p> <p>анімація – м/ф «Микита Кожум'яка» (режисер – Н. Василенко), м/ф «Микита Кожум'яка» (режисер – М. Депоян);</p> <p>скульптура – «Кирило Кожум'яка» (із туристичної серії київських міні-скульптур «Шукай») (скульптор – М. Галенко).</p>	
ПОЕТИЧНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНИ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час 	<p>Тарас Шевченко (1814–1861) «Учітесь, читайте...» (уривок із поеми «Послання»); «Зоре моя вечірняя...» (уривок з поеми «Княжна»).</p> <p>Розповідь про поета, його перебування на засланні. «Учітесь, читайте...» як ліричне звертання до нащадків. Думки автора про роль патріотичної освіти в духовному поставанні особистості й нації. Поетичне відображення краси української природи в уривку «Зоре моя вечірняя». Роздуми ліричного героя.</p> <p>ТЛ: лірика, ліричний герой, мотив у ліричному творі.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Автопортрет» (1840), Н. Нікіфорова «Портрет</p>	<p>Виразне читання ліричних творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом поезій.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p> <p>Рольова гра «Рима, римування – це ж так просто».</p> <p>Дослідницька робота (аналіз ліричних творів) «Засоби художньої виразності поезії».</p>

	<p>рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. 	<p>Т. Шевченка», В. Маковський «Український пейзаж з хатами»; <i>музика</i> – «Учітеся, брати мої» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко «Зоре моя вечірняя» (слова – Т. Шевченка, музика – Я. Степового).</p> <p><i>Адам Міцкевич (1798–1855) «Акерманські степи».</i> А. Міцкевич – польський поет Поетичні образи української природи в «Кримських сонетах». <i>ТЛ:</i> сонет, рима, види римування. <i>МК:</i> скульптура – пам'ятник А. Міцкевичу (скульптор – А. Попель, м. Львів); <i>архітектура</i> – Аккерманська фортеця (пам'ятка архітектури XIII–XV ст.).</p> <p><i>Тетяна Майданович (народ. 1957) «О Україно! Божий білий цвіт!».</i> Короткі біографічні відомості про авторку віршів. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя. <i>ТЛ:</i> патріотична лірика. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – М. Дмитренко «Мелодія», О. Шупляк «До рідних гнізд», ілюстрації до книги Т. Майданович «Країна Українія» (художниця – І. Хомчак). <i>Для вивчення напам'ять:</i> поезії за вибором учителя.</p> <p><i>Галина Курна (народ. 1950) «Мій тато став зіркою» (скорочено).</i> Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини. Мотиви втрати рідної людини,</p>	<p>епітет, порівняння, метафора». Проект «Роль Батьківщини у житті кожного із нас».</p>
--	--	---	--

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 	<p>почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Федюк «Ангели Світла. Ангели Свободи», О. Самойлик «Герої. Майдан», ілюстрації до оповідання Г. Кирпи «Мій тато став зіркою» (художниця – О. Була); <i>музика</i> – українська народна пісня «Пливе кача».</p>	
ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПРИРОДИ			
8	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Роберт Бернс (1759–1796) «Моє серце в верховині...». Роберт Бернс – шотландський поет. Оспівування краси природи рідного краю у вірші.</p>	<p>Виразне читання художніх творів про природу (уголос ланцюжком, у ролях, напам'ять тощо).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]; стисло переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці [6 МОВ 1.2.1-1]; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення [6 МОВ 1.2.2-3]; розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; 	<p>ТЛ: пейзаж та його види; пейзаж у літературному творі. МК: образотворче мистецтво – А. де Бреанські «Вечірня зоря».</p> <p>Ернест Сетон-Томпсон (1860–1946) «Снап» (скорочено). Е. Сетон-Томпсон – канадський письменник. Світ природи у творах Е. Сетона-Томпсона. Утвердження єдності людини і природи в анімалістичних творах письменника. ТЛ: анімалістичне оповідання. МК: образотворче мистецтво – анімалістична графіка Е. Сетона-Томпсона.</p> <p>Павло Тичина (1891–1967) «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять» Замальовка життєпису поета, особливості його світобачення. Поетичне змалювання картин природи у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове та емоційне наповнення поезій. Авторські неологізми та їх художні функції. ТЛ: пейзажна лірика; уособлення; персоніфікація. МК: музичне мистецтво – «Ми дзвіночки» (слова – П. Тичина, музика – В. Верховинець), «Гаї шумлять» (слова – П. Тичини, музика – Г. Майбороди); образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Гаї шумлять» (художник – Е. Колесов).</p> <p>Микола Вінграновський. (1936–2004) «Гусенятко» (скорочено). Біографічні відомості про письменника. Змалювання дивовижного світу природи. Час і</p>	<p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Складання цитатного плану твору. Характеристика героїв. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про природу. Віртуальна екскурсія в квартиру-музей П. Тичини. Рольова гра «Малюємо природу художніх</p>
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; ● за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p>простір у літературному творі. Утвердження родинних цінностей.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки «Гусенятко. Козак Петро Мамарига» (художник-ілюстратор – К. Лавро), П. Нілус «Поле з гусьми», К. Костанді «Гуси».</p> <p>Марія Морозенко (народ. 1969) «Вірність Хатіко» (скорочено).</p> <p>Коротко про життя і творчість письменниці. Зображення дружби людини й тварини. Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні. Послідовність подій у творі. Утвердження гуманістичних цінностей.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки «Найвірніші» (художниця – О. Воронкова); <i>скульптура</i> – «Пам'ятник Хатіко» (скульптор – Т. Андо); <i>кіно</i> – «Хатіко: Найвірніший друг» («Hachi: A Dog's Tale», режисер – Л. Халльстрём).</p> <p><i>Для вивчення напам'ять: поезії за вибором учителя.</i></p>	<p>творів» або «Малюємо поезію».</p>
--	---	--	--------------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; • складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
СВІТ ДИТИНСТВА			
12	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; 	<p><i>Марк Твен (1835–1910) «Пригоди Тома Соєра» (скорочено).</i> Марк Твен – американський письменник. Автобіографічна основа повісті «Пригоди Тома Соєра». Світ дорослих і світ дітей у творі. Романтика пригод. Образи Тома Соєра і Гекльберрі Фінна. Ідеали дружби. ТЛ: <i>повість; автобіографічний твір.</i> МК: <i>кіно – х/ф «Том Соєр» («Tom Sawyer» режисер – Г. Гунгебург).</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; • аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з 	<p>Іван Нечуй-Левицький (1838–1918) «Вітрогон» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. Образ Василька. Безтурботливе дитинство головного героя. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів, формування характеру. ТЛ: композиція і сюжет твору. МК: образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Вечоріє».</p> <p>Елеанор Портер (1868–1920) «Полліанна» (скорочено). Е. Портер – американська письменниця. Полліанна – втілення щирості та оптимізму. Життєствердні мотиви твору. ТЛ: роман; композиція і сюжет твору. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до «Полліанни» (художниця – Н. Каламеєць); кіно – х/ф «Полліанна» («Pollyanna») (режисерка – С. Гардінг).</p> <p>Оксана Сайко (народ. 1976) «Гаманець». Біографічна довідка про письменницю. Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини. Образи Іванки й Ритки, спільне й відмінне у їхніх характерах і вихованні. ТЛ: тема та ідея літературного твору. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Новенька та інші історії» (художники – Н. Гайда, Н. Гайдучик).</p>	<p>Постановка проблемних запитань. Складання плану твору. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Діаграма Вєнна «Персонажі творів». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про світ дитинства. Рольова гра «Лист героєві твору» або «Я хотів би дружити з героєм твору...».</p>
--	--	---

	<p>історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● просціює власний або відомий життєвий досвід на порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-2]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб [6 МОВ 2.4.2-2]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, 		
--	--	--	--

	<p>стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]; • толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
У ПОШУКАХ ПРИГОД І ЧУДЕС			
13	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; 	<p><i>Льюїс Керролл (1832–1898) «Аліса в Країні Див» (скорочено).</i> Л. Керролл – англійський письменник. Світ дивовижних пригод у творі. Образ головної героїні та казкових персонажів. Значення гри у творі. <i>МК:</i> кіно – х/ф «Аліса в країні чудес» («Alice in Wonderland»), режисер – Т. Бьортон).</p> <p><i>Роальд Дал (1916–1990) «Чарлі і шоколадна фабрика» (скорочено).</i> Р. Дал – англійський письменник. Неймовірні пригоди Чарлі. Чарівний світ фабрики містера</p>	<p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) пригодницьких творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього пригодницького твору.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; 	<p>Вонкі. Утвердження ідеалів добра і справедливості у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Чарлі і шоколадна фабрика» («Charlie and the Chocolate Factory», режисер – Т. Бьортон).</p> <p>Всеволод Нестайко (1930–2014) «Чарівні окуляри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Повість-казка про фантастичні пригоди сучасних школярів. Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті. Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, уміння долати перешкоди на шляху до мети.</p> <p>ТЛ: епічний твір, повість-казка.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Чарівні окуляри» (художники – Ю. Радіч-Демидьонук, А. Василенко, Р. Сахалтуєва);</p> <p>кіно – д/ф «Всеволод Нестайко. Родом з дитинства» (режисер – М. Погребняк), короткометражний х/ф «Тореадори з Васюківки» (режисер – С. Зелікін), х/ф «Одиниця „з обманом“» (режисер – А. Праченко).</p> <p>Зірка Мензатюк (народ. 1954). «Тасмниця козацької шаблі» (скорочено). Коротко про письменницю. Пригодницька повість про мандрівку історичними місцями України. Історичне минуле в житті сучасної людини. Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі. Велич старовинних українських замків. Фантастичне і реальне у пригодницькій повісті. Елементи</p>	<p>Складання графічного плану (схеми) пригодницького твору. Складання схеми/таблиці «Реальне і фантастичне в пригодницькому творі». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до прочитаних пригодницьких творів. Віртуальні екскурсії замками. Творчий проєкт «Одна цікава детективна чи пригодницька історія».</p>
--	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]; ● толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p>	<p>детективу в творі. Засоби змалювання характерів персонажів.</p> <p><i>ТЛ: пригодницька повість, детектив.</i></p> <p><i>МК: архітектура – Тараканівський форт, Дубенський замок, Підгорецький замок, Олеський замок, Кам'янець-Подільська фортеця, Хотинська фортеця;</i></p> <p><i>образотворче мистецтво – Ю. Брандт «Вставайте, козаки», О. Орльонов «Битва під Берестечком».</i></p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обгрутовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Характеристика героїв художнього твору.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
НАЙЦІКАВИШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів 	<p>Із сучасної української та зарубіжної літератур (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів) МК: твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української та зарубіжної літератур.</p>

	<p>(зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. 		<p>Самостійний добір художніх творів сучасної української та зарубіжної літератури у бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; • виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах,</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу. <i>ТЛ: повторення вивчених теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять. Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>

	<p>медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; ● фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; ● аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
--	--	--	--

ОСНОВНА ЧАСТИНА

6 КЛАС

Кількість годин	Результати за навчання	Пропонований зміст навчального предмета /інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого [6 МОВ 1.1.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) на формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів [6 МОВ 2.3.2-2]; 	<p>Художня література як вид мистецтва. Своєрідність мистецького світосприймання. Художній образ у літературі та інших видах мистецтва. Текстуально вивчені в 5 класі та самостійно прочитані учнями художні твори. <i>ТЛ: мистецтво, художній образ, література як вид мистецтва.</i> <i>МК: скульптура – Є. Зигура «Сходи пізнання» (м. Київ), Р. Захарчук, М. Шкраб'юк «Скульптура книги» (м. Коломия Івано-Франківської обл.).</i></p>	<p>Дискусія «Для чого мистецтво сучасній людині?» Перегляд екранізацій (епізодів) творів української та зарубіжної літератур, вивчених у 5 класі, та обговорення їх у класі. Створення таблиць, схем, ілюстрацій на тему: «Художній образ у творах мистецтва». Створення лепбука «Художні образи творів, які читали в 5 класі. Їх відтворення в різних видах мистецтва». Віртуальна екскурсія у Національний музей літератури України.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 		
МІФИ НАРОДІВ СВІТУ			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; 	<p>Міф як найдавніша форма світогляду людини. Міфи про створення світу (космогонічні). «Сокіл-Род» (за С. Плачиндою) <i>(скорочено)</i>. Побудова та символіка космогонічних міфів. ТЛ: міф, види міфів.</p> <p>Міфи про створення людини (антропогонічні). «Дажбог і Жива» (за С. Плачиндою). Особливості міфів прадавньої України, пов'язаність їх із давніми заняттями людей, із хліборобством. Протистояння добра і зла у міфах. Їх відмінність від казок і легенд.</p>	<p>Виразне читання міфів (уголос ланцюжком, в особах). Усний стислий, вибірковий переказ навчальної інформації. Створення порівняльних таблиць «Міф і казка», «Міф і легенда», «Міфи народів світу».</p>

<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]; ● поєднує інформацію, подану в різних способах (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до книги «Міфи та легенди давньої України» (художник – В. Войтович); <i>скульптура</i> – В. Комісаров «Боги Давньої Русі».</p> <p>Давньогрецькі міфи про подвиги Геракла (один–два за вибором учителя) (скорочено). Возвеличення сили та мужності в образі Геракла. МК: <i>анімація</i> – м/ф «Геркулес» («Hercules», режисери – Дж. Маскер, Р. Клементс).</p> <p>Дара Корній (народ. 1970) «<i>Польовик</i>» (із книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи») (скорочено). Коротко про письменницю та її твори для дітей. Химерний світ чарівних істот праукраїнської міфології. Відображення прадавньої міфології, звичаїв та обрядів українців. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи» (художниця – А. Канкава).</p>	<p>Аналітико-синтетична робота над текстом міфів. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації, зокрема і з використанням комп'ютерних програм, щодо дослідження особливостей космогонічних та антропогонічних міфів, символіки міфів прадавньої України. Створення власного медійного продукту (медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) на основі прочитаних міфів. Складання власних міфів різних видів. Самостійний добір текстів міфів у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах. Творчий проєкт «Ілюстрований</p>
--	---	---

	<p>прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; ● творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p>		<p>словничок: чарівні істоти, боги та герої».</p>
--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
НАРОДНІ ПІСНІ. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; 	<p>Народні календарно-обрядові пісні, їх різновиди. Зимова обрядовість українців. Українські колядки й щедрівки, їх зміст і значення. «Нова радість стала», «Щедрик, щедрик, щедрівочка...». ТЛ: календарно-обрядові пісні та їх види. МК: музика – М. Леонтович «Щедрик»; образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Колядки», І. Горобчук «Колядки», «Вертеп», «Різдво», О. Шупляк «Різдвяний дідух», І. Роп'яник «Колядники йдуть», В. Проців «Свята вечерея», «Коляда».</p> <p>Світова популярність англійської новорічно-різдвяної пісні (carol) «We Wish You a Merry Christmas» та пісні Джеймса Лорда П'єрпойнта (1822–1893), що стала народною, «Jingle Bells».</p> <p>Купальські пісні, їх походження, тематика. «А де наше Купайло стояло» Художні особливості календарно-обрядових пісень. ТЛ: рефрен, анафора. МК: образотворче мистецтво – К. Трутовський «Одягають вінок», С. Васильківський «Весна в Україні», В. Прушковський «Русалки», І. Гончар «Кривий танець»; музика – М. Леонтович «Ой гори, ой світи» (з опери «На Русалчин Великдень»).</p>	<p>Виразне читання календарно-обрядових пісень, зокрема напам'ять. Аналітико-синтетична робота над текстами творів. Дослідницька робота (аналіз календарно-обрядових пісень). Створення власного медійного продукту (медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) за мотивами народних обрядових пісень. Творчий проєкт «Збірка календарно-обрядових пісень мого краю».</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб [6 МОВ 2.4.2-2]; ● за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. ● складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; 	<p><i>Для вивчення напам'ять: пісні за вибором учителя.</i></p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
МУДРІСТЬ БАЙКИ			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, 	<p><i>Езоп</i> (бл. 600 р. до н. е.) – легендарний давньогрецький байкар. Байки Езопа (три-чотири байки за вибором учителя). Мораль байок Езопа.</p> <p>ТЛ: байка (повторення); езопівська мова.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Езопові байки» (художник-ілюстратор – А. Василенко).</p> <p>Євген Гребінка (1812–1842) <i>«Лебідь і гуси»</i>. Розповідь про життя й байкарську творчість письменника. Своєрідність переосмислення фольклорних мотивів у байках. Розкриття у байці «Лебідь і гуси» самотності людини, засудження задрісності й пристосування до думки інших.</p> <p>ТЛ: гумор (повторення); сатира.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – А Мокрицький «Портрет Євгена Гребінки, І. Труш «Лебеді», ілюстрації до збірки Є. Гребінки «Школяр Денис» (художник-ілюстратор – О. Мартинець).</p> <p><i>Для вивчення напам'ять:</i> одна байка за вибором учителя.</p>	<p>Виразне читання байок у ролях, зокрема напам'ять.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом байок.</p> <p>Порівняльна характеристика героїв байок</p> <p>Інсценізація байок.</p>

	<p>медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; ● відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ЛІРИЧНІ ПОСЛАННЯ УКРАЇНИ			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема 	<p><i>Павло Чубинський. Національний гімн (славень) України «Ще не вмерла Україна...».</i></p> <p>Історія створення гімну як символу держави, розповідь про його автора. Вираження патріотизму та прагнення народу до свободи, утвердження справедливості.</p> <p>ТЛ: громадянська лірика, гімн (славень).</p>	<p>Виразне читання ліричних послань Україні, зокрема напам'ять.</p> <p>Виразне читання ліричних послань</p>

	<p>художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; 	<p>МК: <i>скульптура</i> – пам’ятник П. Чубинському (м. Бориспіль Київської обл., скульптор – О. Пергаменщик).</p> <p>Номан Челебіджіхан (1885–1918) Національний гімн (славень) кримських татар «Я поклявся перед народом...».</p> <p>Історія створення урочистих пісень як символів держави, розповідь про їх авторів. Вираження у гімнах патріотизму та прагнення народу до свободи, утвердження справедливості.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – З. Трасинова «Портрет Номана Челебіджіхана».</p> <p>Тарас Шевченко «І досі сниться: під горою...». Розповідь про останні роки поета на засланні. Візуалізований образ України у вірші. Пейзажні картини українського села.</p> <p>ТЛ: <i>ліричний герой</i> (повторення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Орловський «Вечір над річкою», А. Куїнджі «Вечір на Україні», Й. Крачковський «Український вечір», М. Сергіїв «Яблуні в цвіту»;</p> <p><i>музика</i> – «І досі сниться під горою» (слова – Т. Шевченка, музика – Л. Тельнюк).</p> <p>Микола Вороний «Євшан-зілля» (скорочено). Коротко про письменника. Літописна основа поеми. Євшан як символ національної пам’яті. Краса природи рідного краю. Роль слова, пісні, історії в житті людини. Поєднання епічних і ліричних рис у поемі «Євшан-зілля».</p> <p>ТЛ: <i>ліро-епічний твір, ліро-епічна поема, ліричний відступ.</i></p>	<p>Україні (зокрема, напам’ять).</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом творів.</p> <p>Характеристика образу ліричного героя.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p> <p>Запис власних міркувань, оформлення їх у вигляді медійного продукту.</p> <p>Дослідницька робота «Засоби художньої виразності поезії: епітет, порівняння, метафора».</p> <p>Створення порівняльної таблиці «Епічне й ліричне в поемі».</p> <p>Самостійний добір громадянської лірики й наведення аргументів щодо такого вибору у вигляді усного повідомлення, презентацій тощо.</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Степ»; <i>музика</i> – «Євшан зілля» (слова – В. Мельника, музика – Р. Бікеєва).</p> <p><i>Для вивчення напам'ять:</i> дві поезії за вибором учителя.</p>	
--	--	--

	<p>зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
РІЗДВЯНІ ДИВА			
15	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; 	<p><i>Микола Гоголь (1809–1852) «Ніч перед Різдвам» (скорочено).</i> Фольклорна основа твору. Поєднання народних різдвяних традицій та авторської фантазії. Тема кохання у творі. Образи Оксани і Вакули. <i>ТЛ: різдвяна повість.</i> <i>МК: кіномистецтво – х/ф «Вечори на хуторі біля Диканьки» («Ніч перед Різдвам», режисер – О. Роу);</i> <i>образотворче мистецтво – К. Трутовський. «Колядки в Україні», А. Ліпатов «Різдво».</i></p> <p><i>Чарльз Дікенс (1812–1870) «Різдвяна пісня в прозі» (скорочено).</i></p>	<p>Виразне читання творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Складання плану твору.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. 2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду: <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.2.5-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; 	<p>Ч. Дікенс – англійський письменник. Високий гуманізм «Різдвяної пісні в прозі». Реальне й фантастичне у творі. Образ Скруджа як втілення людських вад та можливості їх здолати. Магія Різдва у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Різдвяна історія» («A Christmas Carol», режисер – Р. Земекіс).</p> <p>Богдана Матіяш «Єва і білосніжна квітка лілії». Коротко про письменницю. Характер Єви, її дивовижні здібності. Незвичайні перетворення напередодні Різдва. Тема добра, милосердя та винагороди за них. Ідея різдвяної казки.</p> <p>ТЛ: різдвяна казка.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки Б. Матіяш «Казки Різдва» (художник – В. Штанко); анімація – м/ф «Різдвяна казка» (режисер – А. Трифонов); музика – М. Лисенко «Різдвяна ніч» (опера).</p> <p>Олександр Гаврош «Різдвяна історія ослика Хвостика» (скорочено). Коротко про письменника. Незвичайні пригоди ослика як шлях до мрії. Основні події й дива в різдвяній повісті. Характеристика образів повісті-казки. Яскравість і колоритність персонажів. Художні деталі у творі.</p> <p>ТЛ: різдвяна повість-казка.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті О. Гавроша «Різдвяна історія ослика Хвостика» (художниця – С. Сова); Ю. Пацан «Ніч на Різдвом», «Різдвяна ніч».</p>	<p>Порівняльна характеристика героїв творів.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медійного продукту (медіатекст, комп'ютерна презентація, мультфільм, відеоролик тощо) різдвяної тематики.</p> <p>Самостійний добір і презентація творів різдвяної тематики в бібліотеках, на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p> <p>Творчий проєкт «Різдво із улюбленою книжкою».</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]; ● представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]; ● творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо [6 МОВ 2.7.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти / медіатексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи 	<p>Том Флетчер (народ. 1985) <i>«Різдвозавр та Зимова Відьма»</i> (скорочено).</p> <p>Образи Вільяма Трандла та його супутників. Неймовірна різдвяна подорож та високі ідеали героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до твору «Різдвозавр і Зимова відьма (художник – Ш. Деврис);</p> <p><i>анімація</i> – м/ф «Полярний експрес» («The Polar Express», режисер – Р. Земекіс).</p>	
--	--	--	--

	<p>на мету та адресата, спираючись на власний життєвий досвід; [6 МОВ 3.1.2-1].</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в I семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстами творів літератури рідного краю.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації з художніх творів</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1]. 		<p>(перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема й із використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку». Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Із сучасної української та зарубіжної літератур (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів)</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів</p>

	<ul style="list-style-type: none"> уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 	<p>МК: твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>сучасної української та зарубіжної літератур. Самостійний добір художніх творів сучасної української та зарубіжної літератур у бібліотеках і на рекомендованих учителем і під його керівництвом інтернет-сайтах.</p>
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p>	<p>Виразне читання художніх творів,</p>

	<p>досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; ● виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; ● фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з</p>	<p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>зокрема вивчених напам'ять. Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини. Гра «Цю прочитану книгу я візьму із собою на зимові канікули».</p>
--	--	--	--

	іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови: <ul style="list-style-type: none"> • оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; • аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
II СЕМЕСТР			
РОМАНТИКА ПРИГОД І ФАНТАСТИКИ			
10	1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях: <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу [6 МОВ 1.1.2-1]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]; • використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання 	<p>Жуль Верн (1828–1905) «П'ятнадцятирічний капітан» (скорочено). Ж. Верн – французький письменник, майстер пригодницьких та фантастичних романів. Образ Діка Сенда – втілення мужності та людяності. Випробовування героїв. Проблема рабства в романі. ТЛ: роман (повторення); <i>пригодницький роман.</i> МК: кіно – х/ф «Капітан «Пілігрима» (режисер – А. Праченко).</p> <p>Леся Воронина «Тасмне товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9» (скорочено). Коротко про письменницю. Будні сучасних школярів у повісті. Основні події та пригоди. Фантастичне у творі. Тонкий гумор у змалюванні неймовірних перетворень. Характери персонажів та засоби їх творення. Головний герой твору Клим Джура, його дорослішання. Роль сім'ї у формуванні життєвих переконань людини. Стосунки між різними поколіннями в родині. ТЛ: <i>повість (повторення поняття), пригодницько-фантастична повість.</i></p>	Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього творів. Складання схеми/таблиці «Романтика пригод і фантастики у творі». Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Віртуальний тур замками України. Віртуальна екскурсія Національним музеєм космонавтики ім. С. П. Корольова (м. Житомир).

	<p>співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● аргументує власну оцінку прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), наводячи доречні цитати [6 МОВ 2.4.2-3]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті Л. Ворониної «Таємне товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9» (художники – В. Штанко, С. Храпов).</p> <p>Володимир Арєнєв «Сапієнси» (скорочено). Коротко про письменника-фантаста. Зображення буднів Школи зореплавання. Пригоди друзів Сашка Ненарока й Мишка Неборака. Проблема дружби й обов'язку. Образи дорослих космонавтів зорельота й учителів. Мудрість і виваженість вчинків наставників, готовність до самопожертви. Науково-фантастичні елементи, яскраві картини майбутнього у повісті. Науковий шлях до розкриття таємниць буття Всесвіту й людини в ньому.</p> <p>ТЛ: <i>науково-фантастична повість.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману В. Арєнєва «Сапієнси» (художниця – Л. Квітка).</p>	<p>Творчий проект «Літературні пригоди – це круто».</p>
--	--	---	---

	<p>спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● представляє текстову інформацію з одного джерела (зокрема художнього тексту, медіатексту), використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [6 МОВ 2.6.1-3]; ● за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ПОЕТИЧНЕ БАЧЕННЯ СВІТУ			

<p>5</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1] • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; 	<p>Мацуо Басьо (1644–1694) Хайку (три–чотири твори за вибором учителя). Мацуо Басьо – японський поет. Своєрідність жанру хайку. Гармонія світу природи і душі людини в хайку. Значення художньої деталі в змісті хайку. ТЛ: хайку. МК: образотворче мистецтво – пейзажі Асаї Тю; ілюстрації у літературно-художньому виданні «Сто краєвидів малювали хмари» (художник – В. Гукайло).</p> <p>Максим Рильський (1895–1964) «Осінь-маляр із палітрою пишною...». Біографічна довідка про поета. Краса рідної природи у поезіях. Єдність людини і природи, зв'язок між станом людської душі та довкіллям. МК: образотворче мистецтво – А. Муха «Осінь», Ф. Безверхнєв «Осінній етюд».</p> <p>Микола Вінграновський «Даленіє вечір в бабиному літі...». Розповідь про поета. Відображення емоційного стану ліричного героя в поезії. Візуальні образи природи та роль словесної палітри кольорів у їх змалюванні. ТЛ: віршовий ритм, стопи, хорей, ямб, пірихій. МК: образотворче мистецтво – І. Труш «В обіймах снігу», Т. Яблонська, «У садочку», Ю. Пацан «Літом в полі».</p> <p>Ліна Костенко «Дощ полив». Розповідь про письменницю. Розкриття в поезіях мотиву гармонії людини і природи. Поетичний звукопис у зображенні пейзажів.</p>	<p>Виразне читання ліричних творів (зокрема й напам'ять). Аналітико-синтетична робота над текстом твору. Характеристика образу ліричного героя. Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів. Дослідницька робота «Засоби художньої виразності поезії». Самостійний добір творів пейзажної лірики й наведення аргументів щодо такого вибору у вигляді усного повідомлення, анімаційних презентацій тощо.</p>
----------	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ● розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них [6 МОВ 2.2.6-2]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]; ● за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо) [6 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, лексичними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами [6 МОВ 3.1.4-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Коріньок «Після дощу», О. Щербаков «Осінь»;</p> <p><i>музичне мистецтво</i> – романс «Осіній день, осінній день, осінній!» (слова – Л. Костенко, музика – О. Богомолець), пісня «Осіній день» (слова – Л. Костенко, музика – З. Слободян).</p> <p><i>Для вивчення напам'ять:</i> поезія за вибором учителя.</p>	
--	--	--

	<p>літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обгрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]; • відтворює окремі художні засоби для втілення власних творчих намірів [6 МОВ 4.2.2-1]. 		
ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ			
<p>6</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • знаходить у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p><i>Оксана Іваненко «Тарасові шляхи» (Уривок із першої частини «Чорний шлях»).</i> Розповідь про художньо-біографічну прозу письменниці. Зображення дитячих років майбутнього генія. Його мрії і фантазії. Художнє зображення родини майбутнього митця. Образ малого Тараса Шевченка. Його характер і мрії про майбутнє. ТЛ: художньо-біографічні твори. МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Хата в Україні», «Хата батьків у Кирилівці», І. Репін «Українська хата», І. Айвазовський «Обоз чумаків», «Чумаки в степу», А. Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», О. Шупляк, «Колиска», М. Михайлошина «Садок вишневий коло хати».</p> <p><i>Ірен Роздобудько (народ. 1962) «Що може пензлик? (Дитинство Катрусі Білокур)» (скорочено).</i> Коротко про письменницю та її твори для дітей. Мистецьке сприймання героїнею довкілля, її</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього твору. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Творчий проект «Один день із дитячих років видатної особистості» (комп'ютерна презентація, лепбук, анімаційний</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● переказує зміст тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у різний спосіб відповідно до завдання [6 МОВ 2.6.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. 	<p>прагнення до своєї мрії, розвиток таланту. Проблема морального вибору особистості. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Білокур «Щасливе дитинство».</p>	<p>мультфільм, відеоролик тощо).</p>
--	---	---	--------------------------------------

	<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ГУМОР І САТИРА			
<p>8</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1]; • вибірково переказує зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.2.1-2]; • розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання повідомлення (зокрема 	<p>Остап Вишня «Перший диктант». Замальовка життєвого шляху письменника. Тонкий ліризм і гумористичне зображення дитинства. Автобіографізм гумористичних творів. Особливості жанру усмішки. <i>ТЛ:</i> усмішка. <i>МК:</i> анімація – м/ф «Парасолька на полюванні» (режисер – Т. Павленко), м/ф «Зенітка» (режисерка – І. Гурвич).</p> <p>Іван Андрусяк «28 днів із життя Бурундука» (скорочено). Коротко про письменника. Захопливі шкільні пригоди Івася Бондарука. Тема дорослішання в повісті: досвід самостійного мислення, прийняття власних рішень, відповідальності за їхні наслідки. Морально-етична проблематика: повість про самопізнання та вибір справжніх цінностей. Рис гумору. Засоби змалювання фантастичного. Казкові мотиви у сучасному сюжеті. <i>ТЛ:</i> гумористична та пригодницько-гумористична повість.</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього твору. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Творчий проект «Літературний герой, який тебе розвеселить» (комп'ютерна</p>

	<p>художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.8.1-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; ● використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом [6 МОВ 2.1.2-2]; ● характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; ● формулює тему та основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1]; ● формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) людей, подій, ситуацій, явищ тощо [6 МОВ 2.3.2-1]. 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті І. Андрусяка «28 днів із життя Бурундука» (художниця – Г. Осадко).</p> <p>Меган МакДоналд (народ. 1959) «<i>Джуді Муді й Ненудне літо</i>» (скорочено).</p> <p>М. МакДоналд – американська письменниця. Захоплюючі сюжети серії книг про пригоди Джуді Муді. Образ головної героїні як втілення веселого життєствердного оптимізму.</p> <p>МК: <i>кіно</i> – х/ф «Джуді Муді й ненудне літо» («Judy Moody and the Not Bummer Summer», режисер – Дж. Шульц).</p>	<p>презентація, лепбук, анімаційний мультфільм, відеоролик тощо).</p>
--	--	---	---

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід [6 МОВ 3.1.2-1]; ● створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2.1-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва.</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ художніх творів (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені</p>

	<p>художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 1.1.2-1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах [6 МОВ 3.2.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної</p>		<p>одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Робота з цитатним матеріалом. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема й із використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку». Самостійний добір творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем</p>
--	---	--	---

	<p>творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи з-поміж запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір [6 МОВ 4.2-1]. 		<p>інтернет-сайтах та під його керівництвом. Робота в творчих групах «Цього письменника рідного краю я знаю, бо читав/читала його твори».</p>
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно слухає монологічні/діалогічні висловлювання, зважаючи на мету та умови спілкування, особливості текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 1.1.1-1]; • використовує елементи конспектування (зокрема визначає ключові слова фрази в почутому повідомленні) [6 МОВ 1.2.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; • ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1-3]. 	<p>Із сучасної української та зарубіжної літератур (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів) МК: твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Самостійний добір художніх творів сучасної української та зарубіжної літератур у бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах. Створення та презентація лепбука на тему «Сучасні твори української та зарубіжної літератур, які мене зацікавили».</p>

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантно обстоює власну позицію, звертає увагу на спільні і різні думки учасників дискусії [6 МОВ 3.2.2-3]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє відому і нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2]; • виявляє взаємозв'язок змісту або інших компонентів літературного твору (цитат, уривків, епізодів, вчинків персонажів тощо) із власними потребами для особистісного розвитку [6 МОВ 1.4.5-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує порушені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; • формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.7-1]; 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять.</p> <p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Укладання рекомендаційних списків улюблених прочитаних книг; проведення засідання читацького клубу «Коло книжки» тощо.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації [6 МОВ 2.5.2-1]; ● фіксує потрібні елементи тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок [6 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності [6 МОВ 3.1.3-1]; ● аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу [6 МОВ 3.3.2-1]. 		
--	--	--	--

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

(за розділами)

5 КЛАС

ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ

А. Качан Загадки «Квітка Сонця», «Світов@ павутин@».

НАРОДНІ КАЗКИ

Українські народні казки *(за вибором учнів)*.

Казки народів світу *(за вибором учнів)*.

ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ

Распе Е. «Дивовижні пригоди, подорожі й бойові подвиги барона Мюнхгаузена».

Андерсен Г.Х. «Снігова королева».

Баррі Дж. М. «Пітер Пен».

Близнаць В. «Земля Світлячків» (скорочено).

Гауф В. «Маленький Мук».

Гофман Е. Т. А. «Лускунчик».

Кіплінг Р. Дж. «Рікі-Тікі-Таві».

Коллоді К. «Піноккіо».

Королів-Старий В. «Хуха-Моховинка».

Лагерлеф С. «Дивовижна подорож Нільса Хольгерсона з дикими гусаками Швецією», «Свята ніч» (один за вибором).

Мензатюк З. «Арніка».

Мілн А. «Вінні-Пух та всі-всі-всі».

Письменна Л. «Як у Чубасика сміх украли».

Родарі Дж. «Пригоди Цибуліно».

Смаль Ю. «Казка про Горошку».

Ярмиш Ю. «Летюче дерево».

Симчич Н. «Марко з Котигорохівки».

МИНУЛЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ

Легенди «Як виникли Карпати», «Неопалима купина» *(за Є. Шморгуном)*.

Легенди Криму «Аю-Даг», «Скелі-близнята в Гурзуфі».

Легенди Криму «Аю-Даг», «Скелі-близнята в Гурзуфі».
Народний переказ «Шевченко на Хортиці».
Літописна оповідь із «Повісті минулих літ»: «Подвиг юнака» (у переказі В. Близнеця).
Бердник О. «Сказання про калину», «Вишня – вічна наречена».
Народний переказ «Шевченко на Хортиці».
Плачинда С. «Богатирська застава».
Гармаш-Литвин А. «Голос утопленого села» («Мова України», «Як українці отримали собі землю», «Переяслав», «Кобза», «Про запорожців», «Рідне слово», «Вогняна січ», «Дороги рідних пісень», «Пісня без слів»)
Лотоцький А. «Михайло-семиліток»
Плачинда С. «Богатирська застава».
Мензатюк З. «Дочка Троянди».

ПОЕТИЧНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНИ

Лепкий Б. «Шевченкова верба».
Щербак М. «Волошки».
Костенко Л. «Кобзарю».
Кирпа Г. «Мова моя».
Лучук В. «Клятва».
Савчук Л. «Український віночок».

ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПРИРОДИ

Олена Пчілка «З гринджолятами».
Дж. Р. Кіплінг «Мауглі».
Сетон-Томпсон Е. «Доміно», «Ведмежа Джонні», «Лобо», «Мустанг-іноходець».
Іван Багряний «До Ворскли, по рибу!».
Іваненко О. «Цвітарінь».
Дрофань А. «Янехо».
Чухліб В. «Після хуртовини».
Давидов А. «Таємниці старого дуба».
Чередниченко Д. «Мандри жолудя».
Качан А. «Море грає».

СВІТ ДИТИНСТВА

Франко І. «Малий Мирон».
Грінченко Б. «Украла».
Шолом-Алейхем «Хлопчик Мотл».

Ліндгрєн А. «Пєппі Довгапанчоха», «Малюк і Карлсон», «Пригоди Калле Блюмквіста».

Тютюнник Г. «Дивак».
Стельмах Я. «Про козу».
Слабошпицький М. «Війві».

У ПОШУКАХ ПРИГОД І ЧУДЕС

Керролл Л. «Аліса в Задзеркаллі».
Ільченко О. «Загадкові світи старої обсерваторії».
Ковальська К. «Канікули прибульців із Саллатти».
Дара Корній «Петрусь Химородник».
Кестнер Е. «Еміль та детективи».
Маар П. «Машина для здійснення бажань, або Суботик повертається в суботу».
Янсон Т. Твори із серії про мумі-тролів.

6 КЛАС

ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

МІФИ НАРОДІВ СВІТУ

Гловацька К. «Міфи Стародавньої Греції».
Давньогрецькі міфи про Прометея.
Лонгфелло Г. «Пісня про Гайавату»
Плачинда С. «Міфи і легенди Давньої України».
Войтович В. «Міфи та легенди давньої України».
Дара Корній «Лісовик», «Водяник», «Зворотний бік світла».

НАРОДНІ ПІСНІ. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ

Русальні пісні «Сиділа русалка на білій березі».
Жниварські пісні «Там у полі криниченька».
Веснянки «Благослови, мати, весну закликати», «Кривий танець».
Купальські пісні «Купайло, Купайло, де ти зимувало?».

МУДРІСТЬ БАЙКИ

Жан де Лафонтен «Зачумлені звірі».
Федр Байки.
Глібов Л. «Вовк і кіт», «Зозуля і півень».
Олена Пчілка «Поет», «Дрібненькі грушки».
В. Сосюра «Магнат».

П. Гришко «Потерпілий кіт».
Годованець М. «Голуб і Лелека».
А. Музичук «Рік хвоста».
М. Білокопитов «Кря-ко-ко».

ЛІРИЧНІ ПОСЛАННЯ УКРАЇНИ

Кониський О., Лисенко М. «Молитва за Україну».
Черкасенко С. «Дві матері», «Рідний край».
Франко І. «Розвивайся ти, високий дубе...».
Олександр Олесь «Половці і Отрок», «Пісня» (збірка «Княжа Україна»)
Симоненко В. «Я закоханий палко, без міри».
Леонід Полтава «Абетка з історії України: бо корінням у рідній землі».
Ткач М. «Моя Україна».
Кремінь Д. «Літа мої і зими...» (уривок із вірша «Книга Буття чи Батія»)
Даник В. «Починаймося з рідної мови».

РІЗДВЯНІ ДИВА

Андерсен Г. К. «Дівчинка з сірниками».
Гоголь М. «Ніч перед Різдом» (зі збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»)
Олена Пчілка «Сосонка».
Коцюбинський М. «Ялинка».
Лепкий Б. «Святий вечір» (із книжки «Казка мого життя»)
Гуменюк Н. «Роденія, або подорож за веселку».
Калинець І. «Вертеп маленького хлопчика».
Матіяш Б. «Казки Різдва».
Нікуліна А. «Найбільша снігова пригода».

РОМАНТИКА ПРИГОД І ФАНТАСТИКИ

Верн Ж. «Діти капітана Гранта».
Джек Лондон «Жага до життя».
Стівенсон Р. Л. «Острів скарбів».
Ющук І. «Троє на Місяці».
Бачинський А. «Неймовірні пригоди Остапа і Даринки».
Микитчаки Г. і Т. «Джмеленя і Володарка злиднів».
Ролінг Дж. «Гаррі Поттер і філософський камінь».
Неда Неждана «Зоряна мандрівка».
Ячейкін Ю. «Пригоди капітана Небрехи».

ПОЕТИЧНЕ БАЧЕННЯ СВІТУ

Гейне Г. «Задзвени із глибини...».

Гете Й. В. «Нічна пісня подорожнього».

Леся Українка «Тиша морська», «Мрії», «Як дитиною, бувало...».

Родарі Дж. «Листівки з видами міст».

Щоголів Я. «Косарі».

Франко І. «Дрімують села», «Розвивайся лозо, борзо», «Червона калино».

Калинець І. «Стежечка», «Блискавка», «Веселка», «Криничка», «Дим» (збірка «Дивосвіт».)

Чубач Г. «Зустріч з літом», «Трава дитинства».

Жиленко І. «Жар-птиця».

Радущинська О. «Як дивно пахне перший сніг», «Гупають яблука – трави толочать».

ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ

Білоусов Є. «Лесина пісня».

Гаврош О. «Останній в'язень (Дитинство Адальберта Ерделі)».

Дерманський О. «Дитинство без олівців» (про Волта Діснея)».

Ільченко Олесь «Життя видатних дітей» (про Леонардо да Вінчі, Карла Ліннея, Жюля Верна, Джона Рокфеллера, Лесю Українку, Вінстона Черчілля).

Костюченко І. «Видатні особистості».

Луцевська О. «Таємниці натураліста. Дитинство Чарльза Дарвіна».

Павленко М. «Райдуга в решеті. Про Павла Тичину, Надію Суровцову, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірину Жиленко».

Шевченко О. та Н. «Король Фредді (Про Фредді Мерк'юрі)».

ГУМОР І САТИРА

П. Глазовий «Кухлик», «Найважча роль».

Виженко О. «Небилиця», «Велике Цабе».

Комар Б. «Диваки».

Чорногуз О. «Веселі поради», «Як вибирати ім'я».

Стронг Дж. «Гармидер у школі».